

Időszaki tárlat a Kner-múzeumban

Dr. Füzesné Hudák Julianna

A Kner Nyomdaipari Múzeum legutóbbi, 2003 decemberében megnyílt időszaki tárlata egy érdekes gyűjteményt mutat be: újévi üdvözlők és köszöntők láthatók a világ számos országából. A több száz darabos gyűjtemény tulajdonosa a Magyar Grafika olvasói előtt ismert: Gécs Béla.

Több éven keresztül számos cég és intézmény részére tervezett különféle nyomtatványokat, köztük újévi üdvözlőlapokat. 1973 és 1993 között minden évben az ő tervei alapján készültek el a békéscsabai Kner Nyomdában az állami protokoll nyomtatványai: meghívók, ültetőkártyák, ital- és étlapok, újévi üdvözlők. Kiállítá-

sunk az általa tervezett és a gyűjteményében szereplő külföldi államfőktől érkezett újévi üdvözlőlapokat mutatja be. A magyar állami vezetők – köztük Kádár János, Antall József, Göncz Árpád jókívánságai mellett láthatóak a világ szinte minden részéről hazánkba érkezett köszöntők is, melyeket, ha grafikai és tipográfiai szempontból vizsgálunk, igen széles skálát kapunk. Jellegzetes illusztrációkkal készültek az afrikai, egyiptomi, arab üdvözlők; egzotikusak a keleti (japán, kínai, koreai); igen látványosak

az amerikai; ugyanakkor elegánsak és tradicionálisak az európai nyomtatványok. Néhány név a teljesség igénye nélkül: Nixon, Carter, Reagan, Bush elnök (a mai elnök édesapja), a dalai láma, Indira Gandhi, Husszein király, Fidel Castro és a szocialista országok vezetői, Pérez de Quellar, Erzsébet királynő, Mitterrand, Andreotti más európai államfők.

A gyűjtemény egy kor lenyomatát adja. Különlegessé az teszi, hogy a protokollnyomtatványok előttünk ismeretlenek. Értéke egyrészt a küldő személyében rejlik (az általunk is ismert történelmi személyek közül többen már nincsenek közöttünk), másrészt az aláírt, néha személyes üzenettel ellátott üdvözlők a 20. század két évtizedének grafikai-nyomdatechnikai stílusáról adnak képet.

Gécs Béla az idén ünnepli nyomdai munkásságának ötvenéves jubileumát – melyhez ezúton is gratulálunk, az elkövetkezendő évekhez további aktivitást, sok sikert és jó egészséget kívánunk!

GÉCS BÉLA MUNKÁSSÁGÁRÓL

1937. április 18-án született Budapesten. 1954. július 1-jén lépte át a Békési Nyomda küszöbét, ahol kéziszedő tanulóként kezdett dolgozni. Mivel a nyomda profilja a csomagolóanyag gyártása volt, igen sokféle terméket készítettek – ezek munkáit végezve kezdett érdeklődni a betű, a szín, a forma iránt. Néhány év múlva megbízást kapott önálló tervezésre, meghívót, prospektust kellett terveznie. Nagy örömmel és lelkesedéssel látott hozzá – innen számolja tervezői munkásságát. Autodidaktaként fejlesztette tudását, alakította stílusát. 1971-től a Kner Nyomda tervező grafikusaként dolgozott 1993-ig, a nyomda grafikusműhelyének megszűnéséig, majd nyugállományba vonult.

A Kner Nyomda békéscsabai üzemében töltött évtizedek alatt igen sokféle doboz, címke, nyomtatvány tervezése fűződik nevéhez. Számos jelentős magyar cégnek és intézménynek készített különféle nyomtatványokat. Készített plakátot, bélyegblokkot, de nevéhez fűződik a világ legkisebb méretű újságjainak elkészítése. Miniatur méretben készítette el a Békés Megyei Népújság, a Typographia, a Heti Mérleg és 21×31 mm-es nagyságban a tizenkét oldalas CSABA reklámlapot.

Rendszeresen szerepelt a lipcsei Nemzetközi Könyvművészeti Kiállításon (IBA), a békéscsabai Alkalmazott Grafikai Biennálén. Budapesti és békéscsabai helyszínekkel megszervezte az I. és II. Országos Tipográfiai Kiállítást (1987, 1990), az Inter-Typo Plakát (1996), majd az Inter Reklám-Hirdetések (2000) nemzetközi kiállításokat.

A Békéscsabán megjelenő Heti Mérleg című lap tipográfiai szerkesztője, amelyben képes helytörténeti rovata van az újság indulása óta. A békéscsabai nyomdászat történetét kutatja, nyomdászattörténeti írásai jelennek meg a Magyar Grafika című szaklapban.

1971 és 1989 között a MTESZ és a PNYME Békés Megyei Szervezeteinek tagja és elnökségi tagja volt. A Kner-Tevan Alapítvány kuratóriumának és a Békéscsabai Városvédő és Városszépítő Egyesület elnökségének tagja.

Munkásságáért 1987-ben Tótfalusi Kis Miklós-díjat, 1997-ben a Kner-Tevan Alapítvány díját, 1999-ben Békéscsabáért kitüntetést kapott. 2002-ben Földi László-nívódíjjal tüntették ki.